**HAMBOORG.CITY**

Безкоштовна платформа для іноземців у Німеччині

✓ Асистент 24/7 вашою мовою
✓ Сканер офіційних документів
✓ Нагадування про терміни
✓ Калькулятори допомоги

**hamboorg.city — є і буде БЕЗКОШТОВНО**

# Німецька культура та звичаї — Що повинні знати новачки

Практичний огляд німецьких культурних особливостей, святкових днів, повсякденних правил та соціальних звичаїв для новоприбулих.

**Deutsche Begriffe:** Feiertage | Bräuche | Karneval | Weihnachten | Ostern | Sonntagsruhe | Pünktlichkeit

## Розуміння Німеччини — Більше ніж просто бюрократія

Коли ви переїжджаєте до Німеччини, ви швидко виявите: Крім мови та бюрократії, існує багато **культурних особливостей**, які формують повсякденне життя. Деякі регульовані законом (як Sonntagsruhe), інші — це незаписані правила (як пунктуальність). Цей статей дає вам практичний огляд.

## Feiertage у Німеччині

У Німеччині є **9 національних святкових днів** та залежно від федеральної землі **додаткові регіональні святки**. У дні Feiertage магазини, офіси та більшість компаній **закриті**.

### Національні Feiertage (2026)

| Дата | Feiertag | Пояснення |
|---|---|---|
| **1 січня** | Neujahr | Новий рік |
| **Рухомий (березень/квітень)** | Karfreitag | Великий піст — святковий день |

| Дата | Feiertag | Пояснення |
|---|---|---|
| **Рухомий** | Ostermontag | Понеділок після Великодня |
| **1 травня** | Tag der Arbeit | День праці |
| **Рухомий (май/червень)** | Christi Himmelfahrt | Вознесіння (40 днів після Великодня) — також "День батька" |
| **Рухомий** | Pfingstmontag | Понеділок П'ятидесятниці (50 днів після Великодня) |
| **3 жовтня** | Tag der Deutschen Einheit | День німецької єдності (возз'єднання 1990) |
| **25 грудня** | 1. Weihnachtsfeiertag | Різдво |
| **26 грудня** | 2. Weihnachtsfeiertag | Другий день Різдва |

### Важливі Feiertage регіональні

| Feiertag | Федеральні землі | Дата |
|---|---|---|
| **Heilige Drei Könige** | Баварія, БВ, Саксонія-Ангальт | 6 січня |
| **Fronleichnam** | Баварія, БВ, Гесен, СРВ та ін. | Рухомий (май/червень) |
| **Mariä Himmelfahrt** | Баварія (частково), Саарланд | 15 серпня |
| **Reformationstag** | Бранденбург, Саксонія, ШЛ та ін. | 31 жовтня |
| **Allerheiligen** | Баварія, БВ, СРВ, Саарланд та ін. | 1 листопада |
| **Buß- und Bettag** | Тільки Саксонія | Рухомий (листопад) |

**Порада:** Перевірте Feiertage для **вашої землі** перед плануванням відпустки чи призначенням зустрічей. На Баварії, наприклад, аж **13 святкових днів**, у Берліні тільки **10**.

### Brückentage — Німецька хитрість

Коли Feiertag припадає на **четвер** або **вівторок**, багато німців беруть п'ятницю або понеділок як **Brückentag** вихідними. Так один святковий день стає **довгим вікендом**. Плануйте заздалегідь, бо Brückentage дуже **бажані** роботодавцям і швидко закінчуються.

## Sonntagsruhe — Тихий день

**Sonntagsruhe** (Неділя спокою) законодавчо закріплена в Німеччині та глибоко вкорінена в культурі. У неділю діють спеціальні правила:

### Що заборонено в неділю?

• **Магазини** закриті (вихідки: АЗС, вокзали, пекарні вранці)

• **Голосні роботи** як косіння, буління, молоток заборонені

• **Голосна музика** та вечірки слід уникати

• **Контейнери для скла** не можна використовувати (шум)

• **Переїзди** та ремонти заборонені

### Що ви можете робити в неділю?

• **Гуляти**, займатися спортом, їздити на велосипеді

• **Їсти в ресторані** (гастрономія відкрита)

• **Купувати** на АЗС та в магазинах на вокзалах (обмежений асортимент)

• **Замовляти онлайн** (доставка з понеділка)

**Важливо для сусідів:** Якщо ви будете занадто шумні в неділю, сусід може викликати **поліцію** або **муніципальний офіс**. Повторні порушення можуть призвести до **штрафів**.

### Verkaufsoffene Sonntage

У кілька неділь на рік (зазвичай 4–6) магазини можуть **виключно відкритися** — так звані **verkaufsoffene Sonntage** (відкриті неділі). Вони встановлюються муніципалітетами та часто комбінуються з містечними святами. Перевірте календар вашого міста.

## Pünktlichkeit — Німецька чеснота

У Німеччині **пунктуальність** сприймається дуже серйозно. Це стосується як професійної, так і приватної сфери:

### На роботі

• Прибувайте **вчасно** або **за 5 хвилин до** призначеного часу

• Запізнення розглядаються як **непрофесійні** та неповажні

• При неминучому запізненні: **негайно позвоніть** та повідомте

• **Зустрічі** є обов'язковими — скасуйте заздалегідь (мінімум 24 години)

### У приватному житті

• Якщо вас запросили на обід о **19:00**, приходьте о 19:00 — не о 19:30

• Прибуття **занадто рано** (більше 5 хвилин) також недобре — господар може ще не бути готовий

• **Прийом у лікаря:** Приходьте за 10–15 хвилин до прийому (врахуйте час очікування, але будьте вчасно)

## Mülltrennung — Серйозно

Німеччина має одну з **найстрогіших систем сортування сміття** у світі. Контейнери для сміття кодуються кольором:

| Колір | Вміст |
|---|---|
| **Жовтий** (Жовтий мішок/контейнер) | Упаковка (пластик, консерви, Tetra Pak) |
| **Синій** | Папір та картон |
| **Коричневий/Зелений** | Органічні відходи (харчові залишки, садові відходи) |
| **Чорний/Сірий** | Залишковий сміття (все, що не належить в інші контейнери) |
| **Білий/Зелений (Контейнер)** | Скло (відсортоване за кольорами: білий, зелений, коричневий) |

### Система депозиту

Для **одноразових** та **багаторазових пляшок** та консервів існує **система депозиту**:

• **Багаторазові пляшки** (скло/пластик): 8–15 центів депозиту

• **Одноразові пляшки** (пластик): 25 центів депозиту

• **Консерви:** 25 центів депозиту

Пляшки та консерви зі знаком депозиту можна повернути в **депозитні автомати** в супермаркетах.

## Соціальні звичаї

### Привітання

• У **діловому контексті**: **Рукостиск** + "Guten Tag" + прізвище

• У **приватному контексті**: Рукостиск або обійми (залежить від знайомства)

• **Duzen** (неформальне "ти") проти **Siezen** (формальне "ви"): У разі сумнівів **використовуйте формальне**, поки вам не запропонують неформальне

• На роботі: **Старший за рангом** або **старший за віком** пропонує неформальне "ти"

### Сусідство

• **Привіталися** з сусідами на сходах (короткого "привіт" або "добрий день" досить)

• Представтеся **особисто** після переїзду — це робить гарне враження

• **Дотримуйтеся часів мовчання**: 22:00–06:00 (нічна тиша), 13:00–15:00 (полудневе мовчання в багатьох будинках)

• **Прибирання сходів** (Kehrwoche): У багатьох будинках жильці по черзі прибирають сходи

### Запрошення

• Якщо вас запросили на обід, принесіть **малий подарунок** (вино, квіти, шоколад)

• **Зніміть взуття:** У більшості німецьких домів прийнято знімати взуття при вході

• **Пунктуальність:** Дивіться вище — приходьте в узгоджений час

## Важливі святкування та звичаї

### Karneval (лютий/березень)

• Особливо великі святкування в **Кельні, Дюссельдорфі, Майнці** та навколишніх територіях

• **Weiberfastnacht** (четвер): Жінки обрізають чоловікам краватки

• **Rosenmontag:** Великі паради (карнавальні процесії)

• У багатьох компаніях у понеділок роз **не працюють** (залежить від регіону)

• Костюми вітаються!

### Ostern (березень/квітень)

• **Karfreitag:** Священний день — без голосної музики, без танцювальних вечірок

• **Ostersonntag:** Полювання на пасхальні яйця для дітей

• **Ostermontag:** Відвідування родини та пасхальний завтрак

• Багато сімей подорожують на Великодні — заздалегідь забронюйте відпустку

### Weihnachten (грудень)

• З кінця листопада: **Різдвяні ярмарки** майже в кожному місті (гарячого вино, імбирне печиво, ремесла)

• **Nikolaustag** (6 грудня): Діти ставлять чоботи, вранці знаходять малі подарунки

• **Heiligabend** (24 грудня): Найважливіший день — обміни подарунками вечером

• **25–26 грудня:** Відвідування родини та святкові послуги

• Магазини закриті від **полудня 24 грудня** до **26 грудня включно**

### Silvester / Neujahr

• **Феєрверки** о опівночі (приватні феєрверки дозволені лише 31.12 та 1.1)

• **"Dinner for One":** Короткометражний фільм показується на телебаченні на Новий рік — німецький звичай

• **Bleigießen** (сьогодні: Wachsgießen) — "передбачення" майбутнього для розваги

• Багато міст організують **публічні святкування** (наприклад, у Бранденбурзьких воротах у Берліні)

## Повсякденна етика — Робити і не робити

### Робити ✓

• **Привіталися** з людьми в ліфті, на сходах та при вході до магазинів

• **Дотримуйтеся** правил дорожного руху — навіть як пішохід (червоне світло = стійте!)

• **Забронюйте** столик у ресторані, особливо в вихідні

• **Дайте чайові**: 5–10% в ресторані (округліть або скажіть "Stimmt so")

### Не робити ✗

• **Не ходіть велосипедною доріжкою** — велосипедисти серйозно ставляться до свого права першості

• **Не приходьте в офіси без призначення** (майже все вимагає призначеної зустрічі)

• **Не шуміть** вдень і після 22:00

• **Не розмовляйте про зарплату** — у Німеччині це вважається приватним і неввічливим